

Kommunstyrelsen

Uppdrag till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden och socialnämnden avseende organisering av flyktingmottagande

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att under perioden 3 juni till och med 31 december 2022:
  - Organisera kommunens mottagande av samtliga nyanlända, det vill säga samtliga av Migrationsverket anvisade flyktingar, individer som kommer genom familjeanknytning, ensamkommande barn samt de nyanlända som bosatt sig i Eskilstuna med eget boende.
  - Genom egen försorg och i samverkan med myndigheter och externa aktörer erbjuda lämpliga stödinsatser i flyktingmottagandet.
  - Utredda behovet av en permanent organisering av kommunens mottagande av nyanlända.
2. Beslutet finansieras i första hand av återsökning av statliga medel. I det fall dessa medel inte räcker kompenseras arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden engångsvis med mellanskillnaden med maximalt 2,4 miljoner kronor som är obudgeterad och därmed belastar årets resultat 2022.
3. Socialnämnden får i uppdrag att under samma period, stärka boendestöd och organisera boendeadministration kopplad till mottagande av nyanlända.
4. Beslutet finansieras i första hand av återsökning av statliga medel. I det fall dessa medel inte räcker kompenseras socialnämnden engångsvis med mellanskillnaden med maximalt 400 tusen kronor som är obudgeterad och därmed belastar årets resultat 2022.

Ärendebeskrivning

Säkerhetsläget i Ukraina har försämrats allvarligt efter Rysslands invasion och många människor flyr från Ukraina till närliggande länder och till Sverige.

I avvaktan på att ny lagstiftning, som ska reglera fördelningen mellan kommunerna, träder i kraft den 1 juli, har Migrationsverket fastställt en fördelning på länsnivå, med förslag om fördelningstal på kommunnivå. Fördelningstalen baseras på en uppskattning av hur många boendeplatser som behövs utifrån Migrationsverkets

huvudscenario om att 80 000 personer kommer att söka skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet fram till årsskiftet.

För Södermanlands del är det nuvarande fördelningstalet 1938 och av dessa ska Eskilstuna kommun ta emot 536, enligt uppgift från Länsstyrelsen av den 14 april 2022. Kommunen ska anskaffa boende åt de skyddsbehövande som anvisas till kommunen. Kommunen ska också samordna och tillgängliggöra de kommunala tjänster som de ukrainska skyddsbehövande har rätt till.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen (AVF) och kommunledningskontorets (KLK) bedömning är att kommunens nuvarande organisation varken är dimensionerad eller organiserad för att klara av detta uppdrag. I Eskilstuna kommun saknas idag ett samlat och samordnat mottagande av nyanlända. Mot denna bakgrund föreslår AVF och KLK att kommunfullmäktige ger arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att inrätta en särskild organisation med uttalat ansvar för att samordna mottagandet av samtliga nyanlända, lotsa nyanlända till rätt instanser i Eskilstuna, bistå med ett ändamålsenligt stöd samt verka för att nyanlända får tillgång till insatser för samhällsorientering.

Vidare föreslår AVF och KLK kommunfullmäktige att ge socialnämnden i uppdrag att stärka boendestöd och organisera boendeadministration kopplad till mottagande av nyanlända.

I Eskilstuna kommun saknas idag ett samlat och samordnat mottagande av nyanlända. En utpekad organisation hos arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kan ha ett uttalat ansvar för att samordna mottagandet av samtliga nyanlända. Det handlar om anvisningar från Migrationsverket men också familjeanknytning, ensamkommande barn och även de nyanlända som bosatt sig i Eskilstuna med eget boende.

Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att nämnden bör få i uppdrag att tillsätta en organisation som kan säkerställa att flyktingar som kommer till Eskilstuna får ett hållbart mottagande. Organisationen bör ha i uppdrag att lotsa till rätt instans i Eskilstuna. Det handlar om kommunala verksamheter som skola, vård och omsorg men också andra aktörer som Arbetsförmedling och Skatteverket, samt frivilligorganisationer. Sammantaget ska organisation kunna bistå med ändamålsenligt stöd.

Anskaffningen av bostad till flyktingar ska förslagsvis ske genom Socialförvaltningens bostadssociala enhets verksamhet. Uppdraget implicerar därmed en utökning av bostadssociala enhets verksamhet, då uppdraget medför förutom kommunkontrakt även sociala kontrakt samt övriga kontraktslösningar i samband med flyktingmottagande.

Stödet kring samhällsorientering och integrering för de nyanlända behöver stärkas. Det handlar om att ge ett tidigt stöd i frågor kring hemförsäkring, öppna bankkonto, information om rättigheter och skyldigheter som hyresgäst och hur man sköter en lägenhet, guide till diverse ansökningar och stöd med dessa. Det handlar i denna del inte om att ta över statens ansvar för samhällsorientering och integrering utan ska ses som en utveckling av det uppdrag som kommunen redan idag har.

Kommunledningskontorets bedömning

Sammantaget är det AVF och KLK:s bedömning att den kommunala organisationen behöver samordnas och förstärkas för att klara av det kommande mottagandet av nyanlända.

Idag har arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ett ansvar för mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (Lag 2016:38). I nämndens ansvar ligger bland annat att anskaffa bostäder, ha myndighetsdialoger och samordna kommunens olika verksamheter. Organisationen är dimensionerad för ett mindre antal anvisningar. För innevarande år var anvisningarna 14 till sitt antal. Med tillkommande anvisningar av ukrainska skyddsbehövande är organisationen otillräcklig.

Finansiering

Idag får arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden årligen 800 tusen kronor för integrationssamordningen. En integrationssamordnare är anställd på heltid för uppdraget. Uppdraget utförs i nära samverkan med andra kommunala verksamheter. Övriga kostnader som kopplar till flyktingmottagande är utspridda och svåra att uppskatta. Undantaget är kostnader kopplade direkt till ukrainsituationen. Det nya uppdrag som beskrivs ovan med tillhörande organisationsförstärkning uppskattas till totalt sju medarbetare och en beräknad kostnad vid uppstart med 2,8 miljoner kronor exklusive lokaler (redan finansierad integrationssamordnare exkluderad).

Förvaltningen bedömer att det kommer att vara möjligt att återsöka kostnader som kommunen haft kopplat till mottagandet av skyddsbehövande från Ukraina.

Ersättningens storlek är dock osäker och kommunfullmäktige behöver säkerställa att den organisation som byggs upp finansieras av kommunala medel i den del de statliga inte räcker till.

Besluten finansieras i första hand av återsökning av statliga medel. I det fall dessa medel inte räcker kompenseras arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden och socialnämnden med mellanskillnaden som är obudgeterad och därmed belastar årets resultat 2022.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Den kommunala organisationen behöver samordnas och förstärkas för att klara av det kommande mottagandet av nyanlända.

Vid behov och i takt med förändring av förutsättningar bör den nya organisationens uppdrag och dimensionering omprövas.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Anna-Marie Giotas Sandquist
Direktör Social hållbarhet

Beslutet skickas till:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Socialnämnden